




שיעור מחנכת בנושא המחלוקת בחברה הישראלית

למחנכת | בשבועות האחרונים אנחנו עדים למאבק חברתי רחב היקף אשר נוגע להרבה מאוד ציבורים בחברה הישראלית. המחלוקת התחילה סביב הרפורמה המשפטית שהובילה הממשלה, אך ככל שהימים התקדמו היה ברור כי המאבק הוא מאבק על דמותה של החברה הישראלית והדמוקרטיה הישראלית. המחלוקת יושבת על כאבים שונים שיש לציבורים שונים בחברה שלנו. נרצה לאחל כי ההתמודדות עם המחלוקת תבנה חברה ישראלית אחת בה יש מקום לכל גווני האוכלוסיות השונות.



מטרות השיעור

1. יצירת שיח ענייני ודיאלוגי בו יש מקום לריבוי עמדות, שיח כיתתי בו ניתן להבין יחד את המציאות.
2. הבנת חשיבות האיזון בין הרשויות במדינה דמוקרטית.
3. חיזוק האמפטיה והבנת הכאבים של הצדדים השונים - שנוצרו ונוצרים מתוך הפרת האיזון בין הרשויות, מה גורם לאנשים לצאת לרחוב ולמחות?

חלק א | החברה הישראלית והרפורמה המשפטית

1. **לפתיחה |** מקריאים אמירות שונות של אנשים, המבטאים את הכאב האישי שלהם ביחס למדינה ומערכת המשפט. כל המשפטים לבסוף מבטאים את האיזון של הכוח בין הרשויות השונות (מערכת המשפט - הממשלה) ואיפה זה פוגש את האזרח הרגיל בפועל. 
2. **שאלה |** 
 - אז על מה להבנתכם בעצם המחלוקת?
 - בין מי למי קיימת המחלוקת?
3. **הסבר |** באמצעות המצגת מהו עיקרון הפרדת הרשויות במדינת ישראל. (ניתן להשתמש בסרטון המצורף שהכינו המכון הישראלי לדמוקרטיה)
4. **שאלה |** 
 - מי מחליט מה האיזון הנכון בחלוקת הכוח בין הרשויות?

חלק ב | איזונים בחברה דמוקרטית

1. **חלקי |** את הכיתה ל-3 קבוצות, בקבוצות ננסה להבין מהו האיזון הנכון בין רשויות. השאירי פתוח את דף המצגת האחרון על חלוקת הראשויות. כל קבוצה מייצגת מדינה בה יש ביטוי לאיזון שונה בין הרשויות. על כל קבוצה לפתור את המשבר ולקבל החלטות ביחס למצבן של שלושת הרשויות במדינה. 
 2. **הציגי את האירוע |** קורונה תוקפת את המדינה
כל קבוצה מקבלת כרטיסיה ובו צריכה להחליט על החלטות בכל רשות ביחס למצבה.
- החלטות שצריך לקבל |** 
- איך מתנהלים? איך נכון לחלק את התקציב?
מה עושים עם מי שלא מקשיב להוראות? איזה חוקים מעבירים? מה יקרה עוד 10 שנים במדינה?

3. דיון |



- מה הייתה הבעיה בכל מדינה בחלוקת הכוח בין הרשויות?
- איך אפשר לפתור את זה לדעתכם?
- איך צריך להיראות היחס בין הרשויות במדינה טובה וחזקה?
- מה הציון שהייתם נותנים לאיזון בין הרשויות היום בישראל?

סיכום | אנו מבינים כי יש לשמור על האיזונים כדי להמשיך ולבנות את מדינת ישראל כמדינה יהודית-דמוקרטית. לייצר אמון בין הרשויות לאזרחים. לא לקחת את החוק לידיים. גם כשיש חוסר הסכמה (ותמיד יש חוסרי הסכמות) עלינו למצוא את הדרכים, למפגש, דיאלוג ואחריות על כלל החברה.

משפטים של דמויות שונות לחלק א

- **שלומי, בן 28, חיפה** אם הרפורמה תעבור, הממשלה תוכל לבטל איזה זכות שהיא רוצה ואף אחד לא יוכל לעצור אותה. במקרה כזה יכולים לגרום ללהט"בים להיות מחוץ לחוק ואני לא אוכל להיות מי שאני במדינה שלי.
- **מיכל, בת 42, מבשרת ציון** אני שירתתי כטייסת בצבא. זה בזכות בית המשפט העליון שדרש מצה"ל לאפשר לנשים להתגייס להיות טייסות. זה חשוב שבית המשפט יהיה חזק יותר מהממשלה כי רק ככה נבטיח שיוויון אמיתי.
- **אבנר, בן 32, בני ברק** קשה לי עם זה שאין הפרדה בין נשים לגברים באוטובוסים. אני חושב שאם הממשלה שנבחרה מייצגת את הציבור שלי, אז צריך להעביר חוק שמאפשר הפרדה באוטובוסים ואין סיבה שלבית המשפט יהיה כוח לבטל אותו.
- **ליאת, בת 36, ראשון לציון** הממשלה נבחרה ברוב קולות. את השופטים לא אנחנו בחרנו. אין סיבה שהאנשים האלה יחזיקו ביותר כוח מהממשלה- אותה אנחנו בחרנו.
- **איתמר, בן 24, קרני שומרון** אח שלי נרצח בפיגוע. בית המשפט פעם אחרי פעם נותן עונש קל מדי למחבלים. בגלל זה ממשיכים להיות פיגועים. אין הרתעה. צריך שהממשלה תוכל להעביר חוקים חזקים יותר בלי שבית המשפט יפסול אותם.
- **יהודית, בת 65, תל אביב** אני הייתי תושבת גבעת עמל בתל אביב. החליטו למכור את השטח של השכונה שלי לקבלן פרטי רודף בצע ולכן גירשו אותי בכוח מהבית שלי. בית המשפט והשופטים תמכו בקבלן הפרטי במקום בנו האזרחים. מבחינתי כל רפורמה שתהיה בבית המשפט - מגיע להם.
- **ערן, 23, חדרה** שירתתי בתור קצין בצה"ל. אני יודע שהסיבה היחידה שאני יכול לטייל בחו"ל זה בזכות בית המשפט שלו- שהוא חזק ועצמאי. אם לא היה ככה, היו עוצרים אותי כשהייתי מטייל בחו"ל ולוקחים אותי להישפט בבית המשפט הבינלאומי בהאג.

כרטיסיות מדינה

מדינה 1

אתם מדינת ישראל המתמודדת עם משבר הקורונה

מטרתכם | להציל את מדינה ישראל ממשבר הקורונה! ולדאוג לכל אזרחי המדינה.

נתוני המדינה | יש מעט מאוד שוטרים במדינה, הממשלה עובדת רבות ומחוקקת הרבה חוקים

משימות |

- איזה רשות במדינה שלכם היא חלשה ואיזה חזקה?
- מה כל רשות במדינה צריכה לעשות ביחס להתמודדות עם משבר הקורונה? (שופטת, מבצעת, מחוקקת) (איך מתנהלים? איך מחלקים תקציב? מה עושים עם מי שלא מקשיב להוראות? איזה חוקים מעבירים?)
- מה יקרה עוד 10 שנים במדינה?

מדינה 2

אתם מדינת ישראל המתמודדת עם משבר הקורונה

מטרתכם | להציל את מדינה ישראל ממשבר הקורונה! ולדאוג לכל אזרחי המדינה.

נתוני המדינה | חוקים לא מצליחים לעבור בממשלה ברוב ולכן מתבטלים, יש המון שוטרים וצבא חזק

מאוד.

משימות |

- איזה רשות במדינה שלכם היא חלשה ואיזה חזקה?
- מה כל רשות במדינה עושה ביחס להתמודדות עם משבר הקורונה? (שופטת, מבצעת, מחוקקת) (איך מתנהלים? איך מחלקים תקציב? מה עושים עם מי שלא מקשיב להוראות? איזה חוקים מעבירים?)
- מה יקרה עוד 10 שנים במדינה?

מדינה 3

אתם מדינת ישראל המתמודדת עם משבר הקורונה

מטרתכם | להציל את מדינה ישראל ממשבר הקורונה! ולדאוג לכל אזרחי המדינה

נתוני המדינה | השופטים חברים של האנשים העשירים במדינה, יש אנשים שישפטו אותם ויש אנשים שלא

משימות |

- איזה רשות במדינה שלכם היא חלשה ואיזה חזקה?
- מה כל רשות במדינה עושה ביחס להתמודדות עם משבר הקורונה? (שופטת, מבצעת, מחוקקת) (איך מתנהלים? איך מחלקים תקציב? מה עושים עם מי שלא מקשיב להוראות? איזה חוקים מעבירים?)
- מה יקרה עוד 10 שנים במדינה?